Täysistunto

Perjantai 28.10.2016 klo 13.02—13.32

Täysistunto alkoi klo 13.02. Täysistunto päättyi klo 13.32.

Puhetta johti ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen (13.02—13.32).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 27.10.2016 antanut hallituksen esitykset HE 222-227/2016 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 443, 479, 489, 491, 493, 494, 496-499, 504-507, 511, 512, 514, 518/2016 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 170/2016 vp
Valiokunnan mietintö StVM 20/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 20/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 26.10.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

3 §

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan 3 §:n poistettavaksi vastalauseen mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 153, ei 11; poissa 35 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

9 §

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan 9 §:n poistettavaksi vastalauseen mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 152, ei 11; poissa 36 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

18 §

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan 18 §:n muutettavaksi vastalauseen mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 154, ei 11; poissa 34 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

21 k §

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan 21 k §:n poistettavaksi vastalauseen mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 154, ei 11; poissa 34 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

24 §

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan 24 §:n poistettavaksi vastalauseen mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 155, ei 11; poissa 33 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

24 a §

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan 24 a §:n poistettavaksi vastalauseen mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että pykälä poistetaan.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 155, ei 11; poissa 33 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Voimaantulosäännös

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan voimaantulosäännöksen muutettavaksi vastalauseen mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että voimaantulosäännös hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 156, ei 11; poissa 32 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 170/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 199/2016 vp
Valiokunnan mietintö StVM 22/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 22/2016 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 27.10.2016 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

18 luvun 24 a §

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan 24 a §:ää muutettavaksi vastalauseen 1 mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 155, ei 11; poissa 33 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Voimaantulosäännös

Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Ehdotan voimaantulosäännöstä muutettavaksi vastalauseen 1 mukaisesti.

Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Kannatan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Hanna Sarkkinen on Jari Myllykosken kannattamana ehdottanut, että voimaantulosäännös hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö "jaa", Hanna Sarkkisen ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 156, ei 11; poissa 32 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 199/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatiloille vuosina 2016 ja 2017 myönnettävistä valtiontakauksista sekä laeiksi maatalouden rakennetuista annetun lain 25 §:n ja maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lain voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 180/2016 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 10/2016 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. (Hälinää — Puhemies koputtaa)

Keskustelu, edustaja Heinonen. (Hälinää) — Arvoisat edustajat, täällä on pyydettyjä puheenvuoroja. Pyydän siinä määrin hiljaisuutta, että edustaja Heinonen saa sanan haltuun.

Keskustelu

13.11 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa herra puhemies! Vaikka vasta aloitan, niin väki jo poistuu salista, (Hälinää — Puhemies koputtaa) mutta puhun siitä huolimatta.

Arvoisa puhemies! Haluan kiittää siitä, että saan olla tällä puhujalistalla ensimmäisenä, sillä suomalainen ruoka on minulle... (Hälinää)

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Anteeksi, puhuja. — Nyt minä kyllä vetoan niihin edustajiin, jotka haluavat käydä keskusteluja keskenään, että se keskustelu käytäköön tämän salin ulkopuolella. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä. (Ben Zyskowicz: Aloittakaa alusta!)

Arvoisa puhemies! Haluan kiittää siitä, että saan olla tällä puhujalistalla ensimmäisenä, sillä suomalainen ruoka on minulle sydämen asia.

Maa- ja metsätalousvaliokunta on käsitellyt asiaa ja todennut, että maatalousmarkkinoilla on tapahtunut odottamattomia markkinahäiriöitä, joiden seurauksena tuottajahinnat ovat laskeneet merkittävästi. Erityisen merkittävästi tähän ovat vaikuttaneet Venäjän vuonna 2014 asettamat elintarvikkeiden tuontikiellot mutta myös esimerkiksi EU:n luopuminen

maitokiintiöistä. Maidon tuottajahinta on laskenut 16 prosenttia helmikuusta 2014 tämän vuoden helmikuuhun. Sianlihan tuottajahinta on laskenut 15 prosenttia, broilerin 11 prosenttia, leipävehnän 8 prosenttia, naudanlihan 7,5 prosenttia, ja samaan aikaan tuotantopanosten hintojen nousu on jatkunut energiakustannuksia lukuun ottamatta, mikä on nopeasti johtanut siihen, että maatilojen lyhyen aikavälin maksuvalmius on heikentynyt ja tiloilla on vaikeuksia selviytyä normaalin toiminnan aiheuttamista juoksevista kustannuksista tai velkojen lyhennyksistä. Näin toteaa maa- ja metsätalousvaliokunta omassa mietinnössään.

Tässä esityksessä ehdotetaan siis säädettäväksi uusi laki maatiloille tänä ja ensi vuonna myönnettävistä valtiontakauksista, ja toivotaan, että niillä toimenpiteillä maatilat selviävät yli näiden vaikeiden aikojen.

On merkille pantavaa, että viime vuonna vain maa- ja metsätalousyrityksissä, tällä toimialalla, konkurssien määrät nousivat edellisvuodesta. Kaikilla muilla toimialoilla kuin maa- ja metsätaloudessa konkurssien määrä laski ja suhteellisesti eniten rakennusalalla. Viime vuonna, vuonna 2015, hakeutui konkurssiin 67 maa- ja metsätalousyritystä, ja siinä oli kasvua edellisvuoteen. Tämä tarkoittaa myös, että kasvava määrä tämän alan työntekijöitä on joutunut työttömiksi — itse asiassa myös näiden maa- ja metsätalousyritysten henkilöstömäärät ovat olleet suurempia kuin aiemmin. Luonnonvarakeskus totesi viime vuoden tuloksista, että viljanviljelyssä kaksi viimeisintä vuotta ovat olleet kannattavuudeltaan erittäin huonoja. Naudanlihan tuotannon kannattavuus on heikennyt useampana vuonna peräkkäin tuottajahinnan alamäen ja korkeiden tuotantokustannusten seurauksena, ja sikatalouden kannattavuuskerroin romahti ennusteen mukaan viime vuonna lähelle nollaa kustannusten kasvun ja tuottajahinnan alentumisen vuoksi.

Millainen tämä vuosi sitten on? Toivottavasti Pellervon taloustutkimus, PTT, on omissa näkemyksissään oikeassa, sillä he ovat MTK:ta astetta optimistisempia ja uskovat siihen, että pientä parantumista olisi luvassa.

Minulle suomalainen ruoka, niin kuin totesin alussa, on sydämen asia, mutta se on myös huoltovarmuuskysymys. On tärkeää, että meillä on Suomessa omaa ruuantuotantoa ja pystymme myös vaikeina, vaikkapa kriisiaikoina takaamaan sen, että tässäkin maassa ruokaa riittää. Me emme voi ajatella ja luottaa siihen, että ruokaa löytyisi esimerkiksi EU:n muista maista tämäntyyppisissä tilanteissa. Mutta suomalainen ruoka on myös ekologista: se on lähellä tuotettua, sen kuljetuskustannukset ovat pienempiä. Siinä mielessä se on myös kannatettavaa. Suomalainen ruoka on myös tutkitusti puhdasta ja sen kautta maukastakin, ja sekin on yksi tärkeä asia siinä, että meidän täytyy tehdä toimenpiteitä sen eteen, että Suomessa ruuantuotanto on tulevaisuudessakin mahdollista.

Tässä salissa on usein kauhisteltu sitä, että vaaditaan nollakorotuksia palkkoihin. Olen vakuuttunut, että jokainen suomalainen maanviljelijä olisi tyytyväinen, jos he pysyisivät edes siinä. Heidän kohdallaan on menty useampi vuosi isolla miinuksella, palkkatulot ovat alentuneet ja, niin kuin aiemmin kerroin, monet maa- ja metsätaloustilat ovat aivan kannattavuuden äärirajoilla ja konkurssien määrä on ollut korkea.

13.16 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Ehkä se ero tässä onkin, että iloitaan puhumisesta, mutta täytyy sanoa, että maa- ja metsätalousvaliokunnassa iloitaan tekemisestä. On ollut todella hienoa, että valiokunta on yksimielinen ja on rakentavassa hengessä käynyt tätä keskustelua puheenjohtaja Lepän johdolla. Se osoittaa sitä, että valiokunta pitää erityisen tärkeänä, että tämä eduskuntaan tuodaan ja niin, että hallituksen esitystä tältä osin on voitu johdonmukaisesti viedä eteenpäin.

Yhden asian kuitenkin haluan nostaa tässä esille. Kun puhutaan valtiontakauksista, niin ehkä meillä täällä eduskunnassa pitäisi olla mahdollisuus käydä hieman toisen toimialan säätelyn ja asioiden kimppuun, jos näin kauniisti voisi sanoa. Niin kuin tiedämme, monesti on niin, että jos työntekijä, jonka taustalla on sairauskassa, menee hammaslääkäriin, niin hammaslääkäri helposti kysyy, että oletteko sairauskassan jäsen vai maksatteko itse, ja lasku on vähän sen mukainen. Tai jos vahingoittunut auto viedään verstaalle, niin kysytään, että onko teillä kaikenvaravakuutus vai maksatteko itse, ja lasku on sen mukainen. Valitettavasti — olen antanut itseni ymmärtää — valtiontakausten osalta on hieman samaa piirrettä, jolloin pankit pistävät pikkuisen vielä paremmaksi sitä korkoa, minkä sitten viljelijä ottaa, kun tiedetään, että siellä on valtiontakaus mukana. Tähän meillä pitäisi olla väline, tai ainakin ruvetaan aktiivisesti seuraamaan, onko lainojen korkotasoissa ja kustannuksissa eroa, jos siellä on valtiontakaus tai ei.

13.19 **Eerikki Viljanen kesk:** Arvoisa puhemies! Viime maaliskuussa traktorit täyttivät Helsingin. Traktorimarssi oli viljelijöiden hätähuuto. Tukimaksatusten myöhästyminen, pakotteiden ja vastapakotteiden romahduttamat tuottajahinnat ja jatkuvasti nousevat kustannukset sekä kiristyvät velvoitteet ovat syösseet maatilat kannattavuuskriisiin. Viljelijöiden yrittäjätulo romahti viime vuonna keskimäärin 40 prosenttia, useilla tiloilla vielä tätäkin enemmän. Suurin osa kovimmassa kassakriisissä olevista tiloista on hiljattain investoineita tiloja, joilla tuotanto on sinänsä tehokasta, mutta äkillinen markkinaromahdus ja sen aiheuttama tuottajahintojen lasku on aiheuttanut — toivottavasti vain tilapäisen — kassakriisin.

Kaikki eduskuntapuolueet osoittivat marssilla olleille ymmärrystä ja ystävällisiä sanoja. Hallituspuolueet lupasivat erityisen kriisipaketin. Nyt kriisipaketti on koottu, ja tämä käsittelyssä oleva laki on osa sitä. Näillä muutoksilla voidaan myöntää valtiontakauksia erityisille maatalouden vakauttamislainoille sekä myöntää lyhennys- ja korkovapaata valtion myöntämistä ja takaamista lainoista. On selvää, että näilläkin toimilla on tiukat ehdot ja rajat, mutta näissä olosuhteissa pidän esitystä erittäin hyvänä saavutuksena.

Valiokunnan käsittelyssä kävi ilmi, että onneksemme tätä muutosta tarvitseva joukko ei ole vielä erittäin suuri, mutta koska kyse on ikään kuin viimeisestä keinosta, perimmäisestä tuesta tilanteessa, jossa kaikki muut keinot on käytetty, tämä muutos, tämä lakiesitys on erittäin tervetullut ja tärkeä juuri sitä tarvitseville tiloille. Siinä mielessä olen erittäin tyytyväinen, että esitys on nyt täällä käsittelyssä, ja sinänsä erittäin tyytyväinen, että se saadaan näin nopeasti hyväksyttyä.

13.21 **Lasse Hautala kesk:** Arvoisa herra puhemies! Me kaikki tässä salissa tiedämme maatilatalouden taloudellisen tilanteen. Tämä lakiehdotus, valtiontakaukset maksuvalmiuslainoille, liittyy yhtenä osana myönnettyyn kriisipakettiin, joka omalta suuruudeltaan on noin 50 miljoonaa euroa. Sen lisäksi käsittelyssä oleva yrittäjävähennys tulee maatilataloutta hyödyttämään noin 20 miljoonan euron osalta ja metsätaloutta noin 15 miljoonan euron osalta, eli ne ovat vielä tämän 50 miljoonan euron päälle.

Maa- ja metsätalousvaliokunnassa tämä lakiehdotus käsiteltiin erittäin ripeästi, ja tavoitteena on, että näitä lainoja voitaisiin hyödyntää jo loka—marraskuun vaihteessa erääntyvien lainojen osalta. Se on nyt pitkälti kiinni pankeista. Nyt on kuulunut huolestuttavia piirteitä: kun viljelijät ovat käyneet keskusteluja pankkien kanssa, niin osa pankeista on lähtenyt siitä, että vakautuslainoilla hoidettaisiin erääntyneitä lainoja. Mutta mielestäni viljeli-

jällä tulee olla oikeus ratkaista se, käytetäänkö näitä lainoja erääntyneiden laskujen maksamiseen tai sitten vaihtoehtoisesti lainojen hoitoon.

Lisäksi on tärkeää se, että turkistuotanto saatiin mukaan lainsäädännön piiriin. Turkistuotannon osalta kulunut vuosi on ollut varsin hankala, ja siellä on myöskin tarvetta näitten rahoituksien myöntämiseen. On hieno asia, että se hyvin nopeasti tuli tähän isoon saliin käsittelyyn ja saadaan tämä asia hoidettua.

13.23 **Jari Leppä kesk:** Herra puhemies! Maatalous, suomalainen ruuantuotanto, on ennennäkemättömän kovissa taloudellisissa ongelmissa. Hallitus lähti ratkomaan omalta taholtaan sitä kriisipaketilla, ja tämä nyt käsiteltävä asia valtiontakauksista on yksi osa sitä, erittäin hyvä osa. Nämä valitut keinot kriisipakettiin on räätälöity niin, että ne mahdollisimman hyvin kohdistuisivat juuri niille tiloille, jotka ovat kaikkein suurimmissa ongelmissa, ja tämä on mielestäni kohtuuhyvin onnistunut. Tämän lain osalta valiokunta vielä täsmensi muutamia asioita, mitä täällä on jo kuultu. Samoin tuo huoli siitä, että tämä takaus ei pääomitu rahalaitoksille, on kirjattu valiokunnan mietintöön, ja se on tärkeä huomata ja tässä myöskin esille tuoda. On hyvä, että se tuli esille.

Puhemies! Valiokunta järjesti yhdessä komission DG AGRIn kanssa viime tiistaina CAP-seminaarin, elikkä tulevan maatalouspolitiikan linjoja luotaavan seminaarin, ja siellä eräs vierailevista puhujista, irlantilainen professori, totesi, että keskimäärin Euroopassa väki vaurastuu — paitsi ruuantuottajat. Tämän pitää herättää kyllä niin Euroopassa, Euroopan unionin säädöksissä ja yhteisen maatalouspolitiikan rakentamisessa kuin myöskin meillä kansallisesti meidät kaikki.

Puhemies! Kestävällä tavalla kriisi ratkaistaan vain sillä, että tuottajahinnat ovat sellaisella tasolla, että ne mahdollistavat kannattavan maataloustuotannon. Nyt on pallo kaupalla: Sipilän hallitus on tehnyt monia asioita, jotta kaupan toimintaedellytykset kohentuisivat. Nyt meidän kaikkien on syytä vaatia, että kauppa toimii niin kuin se sanoo elintarvikemarkkinoilla toimivansa. Tätä meidän pitää vahtia. Jos kauppa ei näin tee, niin todennäköistä on, että me olemme jossakin kohdassa (Puhemies koputtaa) uusien kriisipakettien edessä. Se ei ole kestävää, se ei ole tarkoitus. Kauppa ei saa nyt (Puhemies koputtaa) omia itselleen tätäkin pakettia.

13.25 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Maalaistalon tyttärenä olen seurannut isän kuoleman jälkeen veljen maatilanpitoa ja sen jälkeen nyt veljenpojan, ja sanon, että se on kivinen ja kova tie, aina pitää keksiä jotain uutta, jotta pärjäisi eteenpäin. Maatiloilla on suuria vaikeuksia tänä päivänä. Tilojen määrä vähenee koko ajan, se on hälyttävää. Kotimainen ruuantuotanto on turvattava, siitä hyötyvät kaikki kansalaisemme.

MTK:n puheenjohtaja oli tyytyväinen — viime viikolla luin Turun Sanomia — ja hän oli antanut lausunnon, että maassamme ollaan menossa nyt siihen suuntaan ja hallituskin on vedonnut siihen, että hankintoja julkisiin virastoihin, kouluihin, laitoksiin lisätään muun muassa ruuantuotannossa ja lähiruokaa käytetään, ja se on hyvä ja oikea suunta. Meidän kuluttajien pitäisi myös kiinnittää huomiota siihen, että tukisimme myös niitä tuottajia, jotka eettisesti ruokaa tuottavat, ja varsinkin niitä, jotka eläinten hyvinvointia arvostavat ja tuottavat niitä tuotteita, joissa eläimet huomioidaan erittäin hyvin.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoisat edustajat, en vähimmässäkään määrin halua rajoittaa teidän puheenvuorojanne. Kiinnitän huomiota kuitenkin sii-

hen, että tämä istunto päättyy kohtamiten, noin puolen tietämissä. Pyydän, että edustajat arvioivat sen, onko tällä lakiesityksellä kiire tulla voimaan vai siirtyykö tämän lopullinen käsittely vapaaviikon jälkeen pitkästi marraskuulle. — Edustaja Uotila, olkaa hyvä ja jatkakaa.

13.26 **Kari Uotila vas:** Arvoisa puhemies! Hyvin nopeasti totean vain, että valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto kävi Pohjois-Savossa kesällä, ja kun täällä edustaja Heinonen jo viittasi näihin syihin, mistä tämä vaikea ahdinko johtuu, niin siellä on tietysti pakotteet ja vastapakotteet, mutta siellä on todellakin maitokiintiöiden poistamisella erityisesti Pohjois-Savolle, joka on Suomen "maitoaitta", aluetaloudellisestikin erittäin vakavat seuraukset.

Kysymys kuuluu, riittääkö kriisipaketti — riittääkö tämä kokonaisuus ahdinkoa riittävästi helpottamaan, se on toinen kysymys. Kolmannen lisätalousarvion, joka tähän saliin tulee vasta 10.11., käsittely on jo alkanut valtiovarainvaliokunnassa ennakoivasti, ja siellähän on 35 miljoonaa rahoitusta, mutta se rahoitus on otettu sitten EU-maksatusten tulevista kansallisista osuuksista. Vetoan tässä yhteydessä hallituspuolueisiin, että pitäkää nyt huoli sitten, kun kehyksiä tarkastellaan, että jatkossa turvataan niin, että se vaje ei jää pysyvästi sinne kehyksiin ja se, mitä tänä syksynä lisätalousarviolla maatilataloudelle pystytte antamaan, ei ole pois tulevien vuosien osuuksista.

13.28 **Eerikki Viljanen kesk:** Arvoisa puhemies! Kuten edustajat Hautala ja Leppä täällä jo totesivat ja kertoivat, erityiskiitoksen tästä laista ansaitsevat valmistelijat ja täällä eduskunnassa sitä erittäin ripeällä aikataululla käsitelleet.

Tämän muutoksen perusteella velallisille tulee mahdollisuus järjestellä eli käytännössä useassa tapauksessa sopia lyhennysvapaasta koskien jo tämän vuoden jälkimmäisen puoliskon lyhennyksiä elikkä lainojen lyhennyksiä, jotka käytännössä erääntyvät ensi viikolla. Tämä on erittäin merkittävä apu, ja monissa tilanteissa tämä lykkäys antaa mahdollisuuden saada toimintaa tervehdytettyä. Lainojen uudelleenjärjestelyllä, lyhennysvapailla ja vakauttamislainojen käytöllä todennäköisesti pystytään estämään useita lainojen irtisanomistapauksia ja niistä johtuvia seurauksia.

Kuten Leppä täällä totesi, tällä ei tilojen kannattavuuskriisiä ratkaista. Me tarvitsemme oikeudenmukaisen tulonjaon koko elintarvikeketjuun ja sitä kautta vahventuvat tuottajahinnat, mutta tällä autetaan nyt tällä hetkellä suurimmassa kriisissä olevia tuottajia, ja muutos on sinällään erittäin hyvä ja kannatettava. Toki myös (Puhemies koputtaa) byrokratian karsimista kustannusten nousun ehkäisemiseksi pitää jatkaa määrätietoisesti.

13.29 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Vielä lyhyesti haluan lähettää terveisiä maa- ja metsätalousvaliokunnalle. Meillä on enää yksi sokeritehdas jäljellä. Sokerijuurikkaan tuotanto ei saa loppua Suomesta. Varsinais-Suomi on erittäin suuri sokerijuurikkaan tuottaja. Terveiset siinä mielessä, että sokeriteollisuutta (Puhemies koputtaa) tarvitaan Suomessa, sokerijuurikkaan tuotantoa, edelleen.

13.30 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Vastauspuheenvuoroni koski edustaja Elomaan edellistä puheenvuoroa, ja toivoisinkin, että siihen kiinnitetään huomiota, mutta se on hankintalaki, jossa sitten huomioidaan eettisyys ja lähiruoka, ja se tulee siellä paketissa. Tähän se nyt ei kuulu, ja todettakoon, että Suomessa tuo-

tetaan lihaa eettisesti muuhun Eurooppaan nähden, (Puhemies koputtaa) ja sillä tiellä voidaan toimia jo nyt. Terveisiä sinne Varsinais-Suomeen sokerin osalta, joka kuitenkin valmistetaan Satakunnassa.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 180/2016 vp sisältyvät 1.-3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhdistetyn patenttituomioistuimen paikallisjaostosta Suomessa

Hallituksen esitys HE 87/2016 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 11/2016 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 87/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulain, turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain sekä poronhoitajien sijaisavusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 150/2016 vp
Valiokunnan mietintö StVM 19/2016 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 150/2016 vp sisältyvät 1.-3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain ja maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 171/2016 vp
Valiokunnan mietintö StVM 21/2016 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 171/2016 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pelastuslain ja hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 100/2016 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 15/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 8.11.2016 pidettävään täysistuntoon.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirkkolain 6 luvun muuttamisesta ja evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 19 §:n kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 160/2016 vp
Valiokunnan mietintö HaVM 16/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 8.11.2016 pidettävään täysistuntoon.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 146/2016 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 24/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 8.11.2016 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elintarvikelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 104/2016 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 12/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 8.11.2016 pidettävään täysistuntoon.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taimiaineistolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 126/2016 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 13/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 8.11.2016 pidettävään täysistuntoon.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 144/2016 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 14/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 8.11.2016 pidettävään täysistuntoon.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 123/2016 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 23/2016 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 8.11.2016 pidettävään täysistuntoon.

16. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 8.11.2016 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.32.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola